

Memo zeer waarschijnlijke vondst van een goudjakhals (*Canis aureus*) bij de kwelderweg in het Lauwersmeergebied

Omschrijving	Memo zeer waarschijnlijke vondst van een goudjakhals bij de kwelderweg in het Lauwersmeergebied
Datum	April/ mei 2021
Locatie	Kwelderweg Lauwersmeer
Auteurs document	[redacted] (zoorgdierdeskundige) [redacted] (Provincie Fryslân) en [redacted] (Provincie Fryslân)

Inleiding

Op 29 april 2021 heeft [redacted] van Staatsbosbeheer aan de Kwelderweg in het Lauwersmeergebied een kadaver van een groot roofdier gevonden. Dit kadaver was in vergaande staat van ontbinding (figuur 1). [redacted] heeft de vondst ingevoerd op de site waarneming.nl als zijnde wasbeerhond. Bij de invoer wasbeerhond heeft [redacted] bij determinatie aangegeven, determinatie: onzeker. De validator van waarneming.nl heeft de waarneming nog dezelfde dag beoordeeld en de status 'determinatie: onzeker' gewijzigd in status 'determinatie zeker'. De waarneming is zodoende geregistreerd als een zekere waarneming van een wasbeerhond.

Figuur 1: Aangetroffen roofdierkadaver. Foto [redacted]

Nader onderzoek

Naar aanleiding van de vondst heeft Staatsbosbeheer ook de Friese zoogdier expert [REDACTED] op de hoogte gesteld van deze waarneming. Deze heeft het kadaver op 30 april 2021 bekeken. Voor nader onderzoek heeft hij DNA-materiaal (tongweefsel) veiliggesteld en de kop van het dier meegenomen. Zijn eerste indruk was namelijk dat het lichaam anders is dan dat van een wasbeerhond. Daarnaast merkte hij ook op dat de schedel veel groter en forser is.

Resultaat

De schedel is geprepareerd en vergeleken met de schedel van een wasbeerhond. De geprepareerde schedel bleek inderdaad groter en anders van vorm te zijn dan een schedel van wasbeerhond (figuur 2) en veel overeenkomsten te vertonen met de schedel van een goudjakhals (bijlage 1)

Figuur 2: Schedel van een wasbeerhond (rechts) en de schedel van het roofdier dat op 29 april is gevonden aan de kustweg in het Lauwersmeer (links).

Foto [REDACTED]

Overige kenmerken aan het gevonden kadaver (die kunnen duiden op een goudjakhals):

- De vorm van de voetzolen (bijlage 2)
- De bruinige beharing van de dijen (bijlage 2)
- De grote hoeveelheid klitten dat is gevonden in het haar, huisdieren bezitten doorgaans geen (of heel weinig) klitten (bijlage 2).

Overige bijzonderheden

- Het kadaver is gevonden in de berm van een autoweg wat zou kunnen duiden op een verkeersslachtoffer. Opvallend hierbij is wel dat de schedel van dit individu nog heel is. Uit analyse van Friese verkeersslachtoffers van o.a. otter en das is namelijk bekend dat -wanneer zij dood langs de kant van de weg gevonden worden- zij vaak een schedelfractuur of -barst bezitten (mededeling [REDACTED]).

Aan de gevolgen van deze schedelfractuur of -barst zijn de dieren vaak ook overleden. Wanneer roofdieren van achter worden aangereden zien ze vaak nog wel

kans om weg te komen. Ze kruipen dan vaak ergens in de directe omgeving van het ongeval weg op een rustige plek in de ruigte waar ze vervolgens sterven.

- Het kadaver is op 5 mei 2021 in het veld met een metaaldetector en pin pointer onderzocht op metaalfragmenten. Dit om te bepalen of in het lichaam hagel- danwel kogelresten aanwezig zijn welke er op zouden kunnen wijzen dat het dier geschoten is. Metaalresten zijn echter niet gevonden. Indien geschoten met een hagelgeweer dan zouden hagelresten aanwezig moeten zijn. Kogelresten hoeft niet per se omdat je met een kogelgeweer waarschijnlijk dwars door het dier heen schiet.

Discussie

Hoewel de schedel heel veel gelijkenis vertoont met de schedel van een goudjakhals kan niet met 100% zekerheid worden uitgesloten dat het hier geen hond betreft. Een analyse van de onderkaak en/ of DNA onderzoek door de Wageningen Environmental Research zou hierin uitsluitsel kunnen geven.

Bijlagen

Bijlage 1: Vergelijking schedel kustweg Lauwersmeer met schedel goudjakhals

Bijlage 2: Kenmerken gevonden kadaver

Bijlage 1: Vergelijking schedel kustweg Lauwersmeer met schedel goudjakhals

Schedel kustweg Lauwersmeer, foto's

J

European jackal

European jackal

European jackal

Schedel Goudjakhals, bron: skullbase.info

Bijlage 2: Kenmerken gevonden kadaver

Voetzool, foto

J

Bruinige beharing, foto

J

Impressie klitten in haar schedel. Foto

J

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen